

#CohesionAlliance deklaracija dėl darnios, tvarios ir atsparios Europos

#CohesionAlliance atnaujina savo politinį įsipareigojimą Europai po COVID-19, kad patvirtintų, jog sanglauda yra pagrindinė Europos Sąjungos vertybė ir vienas svarbiausių visų Europos politikos sričių ir investicijų tikslų. COVID-19 krizė parodė, kad solidarumas, atsakomybė ir sanglauda dabar reikalingi labiau nei bet kada siekiant užtikrinti, kad **niekas ir nė vienas regionas nebūtų paliekamas nuošalyje**.

Visų dydžių Europos regionai, miestai ir savivaldybės piliečiams jau teikia daug tokių esminių paslaugų kaip medicininės priežiūros ir socialinės gerovės paslaugos. Jos buvo labai svarbios siekiant įveikti COVID pandemijos padarinius, tačiau tai kainavo labai daug. Regionų ir vietos investavimo pajėgumai šiuo metu labai sumažėję.

Mūsų tikslas – užtikrinti, kad valstybėms narėms, regionams, miestams ir savivaldybėms būtų teikiama tvirta finansinė ES parama. Jie yra COVID-19 krizės priešakyje, o ES 2021–2027 m. biudžetas ir ekonomikos gaivinimo po pandemijos planas turi padėti jiems apsaugoti piliečius, remti vietos ekonomiką, užtikrinti, kad vietos bendruomenės taptų atsparios krizėms, ir kurti tvarią ateitį. Kadangi dėl ekstremaliosios situacijos gali didėti skirtumai tarp valstybių narių ir jų viduje, nesiimant koordinuotų ir savalaikių ES veiksmų atotrūkis tarp labiau ir mažiau išsivysčiusių bendruomenių tik dar labiau pagilės.

Atsižvelgdami į tai, kad bus priimtas ES gaivinimo planas ir daugiametė finansinė programa po 2020 m., pakartojame pagrindinius #CohesionAlliance principus ir raginame visus Europos, nacionalinio, regionų ir vietos lygmens, įmonių ir pilietinės visuomenės vadovus paremti šią deklaraciją.

Mes, kaip #CohesionAlliance atstovai, pareiškiame, kad:

1. **ES daugiametė finansinė programa (DFP)** yra labai svarbi priemonė siekiant skatinti sanglaudą, konvergenciją ir konkurencingumą visiems Europos Sąjungos piliečiams, kad ir kur jie gyventų; siūlomas **gaivinimo planas** turėtų būti vykdomas vadovaujantis principu „iš apačios į viršų“, naudojant dotacijas ir finansinių priemonių sverto poveikį bei laikantis partnerystės principo;
2. visų dydžių **visiems regionams, miestams ir savivaldybėms prieinama stipri, matoma ir veiksminga sanglaudos politika** yra gyvybiškai svarbi mažinant išsivystymo skirtumus, padedant jiems atsigaivinti po COVID-19 krizės ir įgyvendinti tokias pagrindines politikos priemones ir uždavinius kaip Europos žaliąjį kursą, darnaus vystymosi tikslus, Europos socialinių teisių ramstį bei skaitmeninę transformaciją; reikėtų atkreipti dėmesį tiek į miestų teritorijas kaip žaliosios ir skaitmeninės transformacijos varomąją jėgą, tiek į didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčius regionus;
3. visose ES politikos srityse turi būti remiamas sanglaudos tikslas, kad būtų **stiprinamas visų dydžių mūsų regionų, miestų ir savivaldybių atsparumas**, atkuriamas ekonomika, skatinamas tvarumas bei mūsų Sąjungos teritorinė ir socialinė struktūra; siūlomo gaivinimo plano sėkmė priklauso nuo visapusiško jų dalyvavimo, nes dauguma su sveikatos priežiūros paslaugomis, socialine rūpyba ir atsparumu susijusių kompetencijų priklauso vietos ir (arba) regionų lygmeniu;
4. **kai kurių siūlomų sanglaudos politikos griežtesnių nuostatų laikinas pobūdis neturėtų pakenkti ilgalaikiai šios politikos perspektyvai** – ši politika turi išlikti **investicijų politika, grindžiama papildomais ištekliais**, kurie patenkintų visų regionų poreikius visą programavimo laikotarpį;
5. **partnerystės, daugiapakopio valdymo ir teritorinio požiūrio principai, socialinių ir ekonominių partnerių dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant sanglaudos politiką** yra lemiami ne tik siekiant sanglaudos politikos tikslų, bet ir rengiant nacionalinius gaivinimo ir atsparumo planus; vietos ir regionų valdžios institucijos turi geriausias galimybes įvertinti investicijų poreikius teritoriniu lygmeniu ir turi visapusiškai dalyvauti primant sprendimus dėl investicijų [per]programavimo pagal iniciatyvą REACT-EU ir dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimo;

6. naujausios priemonės lankstumui padidinti ir sanglaudos politikai dar labiau supaprastinti turėtų išlikti krizių valdymo mechanizmo dalimi ir kitą programavimo laikotarpį būti taikomos tik naujos krizės atveju. Mažiausias tvariai miestų plėtrai skirtas asignavimas turi likti kaip gyvybiškai svarbi investicija į atsparesnius miestus ateityje. **Sanglaudos politikos supaprastinimas kartu su nauja priemone „Next Generation EU“ taip pat turės lemiamos įtakos** ekonomikos atgaivinimo pastangoms be didesnės centralizacijos;
7. labai svarbu, kad ekonomikos atgaivinimo priemonėmis, kuriomis bus sprendžiamas ekonominio ir socialinio COVID-19 krizės poveikio klausimas, būtų stiprinama sanglaudos politika, **jos papildytą viena kita ir būtų derinamos su struktūriniais fondais, ES konkurencijos politika ir kitomis ES finansavimo programomis**, nemažinant sanglaudos paramos, kuri iš pradžių numatyta visoms valstybėms narėms ir regionams;
8. tvirtesnis **Europos teritorinis bendradarbiavimas** turi padėti žmonėms, bendruomenėms ir įmonėms bendradarbiauti tarpvalstybiniu mastu, įveikti sunkius krizės padarinius ir paspartinti ekonomikos atsigavimą. Tokios dabartinės ir naujos ES programos kaip naujoji priemonė dėl tarpregioninių investicijų į inovacijas bus labai svarbios paremti Europos pramonės ir inovacijų vertės grandinių, besiremiančių pažangiosios specializacijos strategijomis, plėtojimą; šiuo atžvilgiu reikia atgaivinti **Europos tarpvalstybinį mechanizmą**;
9. siekiant reaguoti į dabartinę krizę ir parengti **ilgalaikes vystymosi strategijas**, reikia **laiku pradėti įgyvendinti 2021–2027 m. sanglaudos politikos programas ir išplėsti 2014–2020 m. programų laipsniško nutraukimo sistemą**; vėlavimo atveju turi būti numatytos pereinamojo laikotarpio priemonės kartu jas papildant kitomis priemonėmis, kad būtų išvengta finansavimo spragų tarp dviejų programavimo laikotarpių;
10. ES ir valstybių narių vadovai raginami **priimti atsakomybę piliečių atžvilgiu ir susitarti dėl kitos daugiametės finansinės programos bei ekonomikos atgaivinimo strategijos**, kad sanglaudos politikos programos būtų pradėtos įgyvendinti laiku nuo **2021 m. sausio 1 d.**